

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕТИЧНОГО КОДЕКСУ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ УКРАЇНИ В ПРАКТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Котвіцька А.А., Сурікова І.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

socpharm@ukr.net

У часи становлення вітчизняного фармацевтичного ринку, як невід'ємного суб'єкту сучасних ринкових відносин, гостро відчувалася відсутність документу, який би регулював етичні аспекти фармацевтичної діяльності у всіх її площинах, що спонукало фармацевтичну спільноту України до створення Етичного кодексу фармацевтичних працівників України. Під час проведення VII Національного з'їзду фармацевтичних працівників України 16 вересня 2010 року у місті Харкові фармацевтичною спільнотою України, було ухвалено, прийнято та підписано Етичний кодекс фармацевтичних працівників України.

Метою нашого дослідження стало визначення основних проблемних питань впровадження Етичного кодексу фармацевтичних працівників у практичну діяльність.

Для з'ясування сучасних тенденцій щодо проблем впровадження та механізму функціонування Етичного кодексу нами було проведено анкетне опитування фармацевтичних працівників щодо морально-етичних норм аптечної діяльності. Розроблена анкета складається із загальної та спеціальної частин та включає в себе 11 питань. У анкетуванні взяли участь 534 респонденти, віком від 20 до 40 років, що представляють усі регіони України.

Необхідно зазначити, що про існування Етичного кодексу фармацевтичного працівника України знає лише 48% опитаних, а 16% взагалі впевнені у відсутності такого документу. Однак майже 60% респондентів

вважають за необхідне використання на практиці положень Етичного кодексу, як декларації фундаментальних принципів професії, а 95% впевнені, що професійна етика фармацевтичного працівника повинна ґрунтуватися саме на принципах професіоналізму. На думку 57% опитаних, етичному регулюванню повинні підлягати професійні взаємозв'язки між лікарем та фармацевтичним працівником.

Найбільш ефективним шляхом розв'язання етичних проблем у фармацевтичній діяльності, на думку опитаних, є застосування нормативно-правового регулювання, а контроль за дотриманням положень Етичного кодексу повинен бути покладений на комітети з етики, який зміг би захистити права та інтереси усіх суб'єктів фармацевтичного ринку. Але, на жаль, проект наказу «Про механізм запровадження Етичного кодексу фармацевтичного працівника України», в якому пропонується створити Комісію з питань дотримання Кодексу, й до теперішнього часу залишається проектом. Такий стан створює проблеми в правовому регулюванні фармацевтичної діяльності, оскільки Етичний кодекс, як основоположний документ у практичній діяльності фахівців, на жаль, не виконує свої функції та не виправдовує своє призначення.

Беззаперечним є те, що за останні роки фармацевтичний сектор галузі охорони здоров'я характеризується динамічним розвитком. Тенденції, що мають місце на фармацевтичному ринку, свідчать про порушення принципів та положень Кодексу. Тому, на нашу думку, першочерговими діями у напрямку впровадження у практичну діяльність Етичного кодексу є перегляд та оновлення його основних положень, з урахуванням змін, що відбуваються в фармацевтичному секторі, визначення оптимального механізму дії за участю професійних громадських об'єднань у фармації та державних органів влади з подальшою імплементацією основних норм Етичного кодексу фармацевтичних працівників у практичну діяльність, що стане свідченням чергового етапу зрілості української фармацевтичної спільноти.